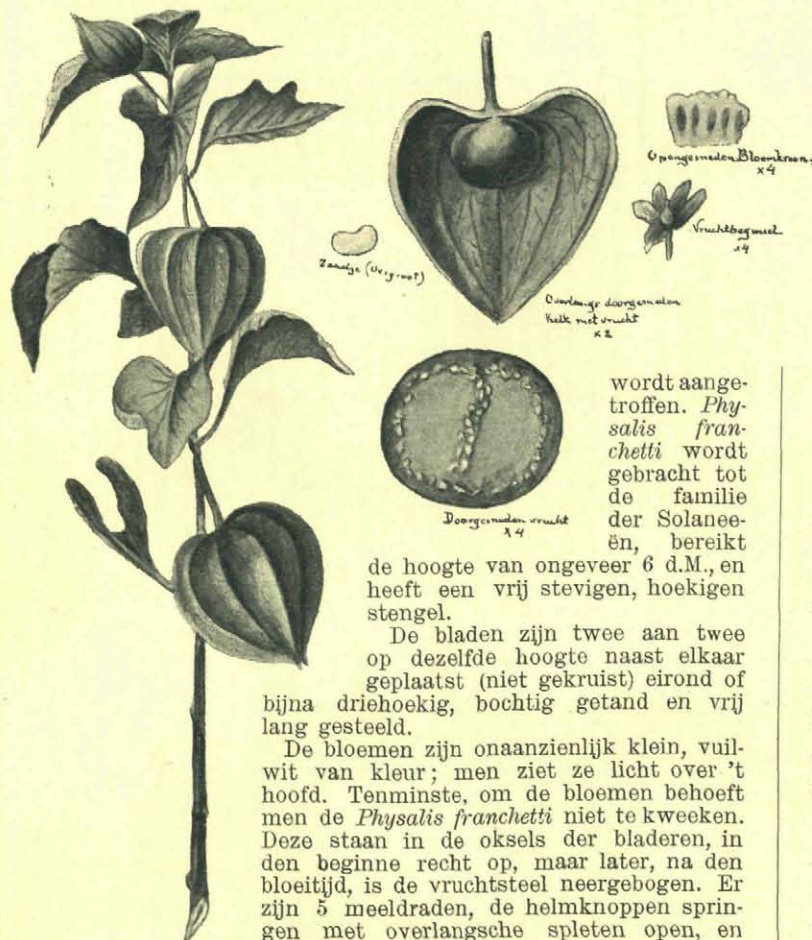

weder verschijnen uit de andere verschillende openingen, was blijkbaar eene schijnmanoeuvre om den vermoedelijken vijand op een dwaalspoor te brengen en de aandacht van den werkelijken ingang tot zijn hol af te leiden.

H. C. D'E.

Physalis franchetti.

Naar aanleiding van hetgeen Mej. R. geschreven heeft op blz. 144, Jaarg. IV van dit tijdschrift, wensch ik hier iets mede te deelen over een andere *Physalis*, die een aardig effect maakt in bloementafels, maar hierin slechts weinig

wordt aange-
troffen. *Physalis franchetti* wordt
gebracht tot
de familie
der Solanee-
ën, bereikt
de hoogte van ongeveer 6 d.M., en
heeft een vrij stevigen, hoekigen
stengel.

De bladen zijn twee aan twee
op dezelfde hoogte naast elkaar
geplaatst (niet gekruist) eirond of
bijna driehoekig, bochtig getand en vrij
lang gesteeld.

De bloemen zijn onaanzienlijk klein, vuil-
wit van kleur; men ziet ze licht over 't
hoofd. Tenminste, om de bloemen behoeft
men de *Physalis franchetti* niet te kweeken.
Deze staan in de oksels der bladeren, in
den beginne recht op, maar later, na den
bloeitijd, is de vruchtsteel neergebogen. Er
zijn 5 meeldraden, de helmknoppen sprin-
gen met overlansche spleten open, en
worden bijna geheel ingesloten door de
bloemkroon.

De kelk, oorspronkelijk groen, wordt, als de vrucht rijpt,
oranjekleurig, zeer opgeblazen en sluit de vrucht geheel in.
Deze is eveneens oranjekleurig en rond van vorm. Bij
doorsnede blijft ze rood, alleen is ze van binnen iets lichter
gekleurd. Ze bevat talrijke, kleine, witte zaadjes. De smaak
is bitter, als een nog niet geheel rijpe lijsterbes.

Een naverwante soort is de *Physalis Alkekengi L.*, op
sommige plaatsen verwilderd aangetroffen; deze bloeit in
Juni en Augustus.

Wie dus *Physalis fr.* nog niet gezien heeft, maar gaarne
wil leeren kennen, brenge slechts een bezoek aan zijn
bloemist, of bestelle ze. Onkosten zijn geen bezwaar; voor
mijn potje heb ik slechts f 0.30 betaald en had hiervoor
4 planten. Veel zorg vereischen ze ook al niet; tegen een
beetje koude kunnen zij vrij wel, zoodat men ze in Sep-
tember nog zeer goed buiten kan laten staan. Indien men
maar zorgt, ze geregeld te begieten, want water hebben
ze noodig, droog mogen ze niet staan.

J. GODEFROY JR.

Steenwijk, 29 Sept.

Een vogeltrek!

Zondag 16 Sept. 's avonds tegen donker op den Muiderweg
wandeland, zagen wij, mijn broer en ik, iets, dat zeer onze
aandacht trok, maar tot nog toe weten we niet, wat het was.

We liepen in de richting Amsterdam. Toen ik even

omkeek, hing er „eene wolk” in de lucht, die sprekend een
heuvelrug leek, waartegen de nevel optrok. Ik maakte er
mijn broer opmerkzaam op, maar verder dachten wij niet
meer aan „de wolk”. Een oogenblik later was „de wolk”
ons op zij en tevens van vorm veranderd, terwijl ze zich
met snelheid voortbewoog naar het N.W. ongeveer. Ze
had ongeveer een W-vorm, mogelijk een dubbele V.

Deze wolk of liever die zwerm (?) had, om van het eene
einde van den horizon tot het andere te komen, een goed
kwartier noodig, n.l. van 8 min. voor 7 tot 10 min. na 7.
Toen het le zwerm nog niet uit het gezicht was, kwam
aan denzelfden kant een tweede op en aan de linkerhand
nog twee andere, die echter minder groot waren en ook
later, toen het niet meer licht genoeg was, niet meer te
zien waren. De verschijning kon onmogelijk eene wolk zijn,
daar ze met verbazende snelheid voorttrok, terwijl de „echte”
wolken nagenoeg stilstonden. Nu kan 't best zijn, dat die
zwermen ook op andere plaatsen gezien zijn. Zou U dan,
als er mogelijk berichten dienaangaande komen, niet eens
kunnen melden, wat het is of waarschijnlijk wezen kan.
Ik kijk gedurig de couranten na, of er niets van instaat,
want ik ben er werkelijk benieuwd naar.

SPREUWEN.

M. KOK.

De Sesia-gal (?) op Wilg.

Naar aanleiding van het stuk van den heer Boon, kan ik
u nog het volgende melden.

De heer Boon verschaftte mij in den voorzomer een takje
met gallen van *Crypt. medullarium* Hart. en schreef me
later ter waarschuwing, dat bij hem een *Sesia*-soort was
verschenen.

Ik sprak toen ook het vermoeden uit, dat deze gallen
niet van de bewuste bladwesp-soort waren, maar van *Sesia*,
vooral daar ik absoluut geen larvenkamers vond. Dit is nu
gebleken onjuist te zijn geweest.

Mijn vermoeden ontstond ook daardoor, dat ik de gallen
van *Cr. medull.* alleen ken van een kamerige, rondbruine,
geheel met schors omgeven gal op *Salix repens* L.

Maar terzake.

In Augustus met mijn loupeglas de gal weer naziende,
bemerkte ik een viertal kleine zwarte wespjes; of dit de
werkelijke galvormers of inquilinen waren, kon ik zoo niet
zien, daar ze me niet van vroeger bekend waren.

Waarschijnlijk heeft dus de *Sesiarups* op gewone wijze
in het merg gehuist en is bij het uitkomen dwars door de
galwand heen geboord.

W. DOCTERS VAN LEEUWEN.

Vragen over kikvorschen, schildpadden en bittervoorns.

1. Welke zijn de geslachtskenmerken bij kikvorschen
en zoetwaterschildpadden?

2. Wat de laatsten aangaat vanwaar komt het toch dat
bij het noemen van aquarium-dieren, kleine schildpadden
noch door u noch door andere liefhebbers genoemd zijn?
Worden zij niet geschikt geacht in een aquarium? Zij zijn
toch zoo vermakelijk.

Ik had dezen zomer 2 stuks, zeer kleine in mijn aquarium
zweemen (lengte van het schild 4 c.M.) zij waren zeer
levenslustig en maken een heel aardig effect tusschen de
en planten. Zij leefden in volkomen harmonie met de
bewoners, ook het voederen gaat heel gemakkelijk met
strookjes rauw vleesch, maar nu is er een gestorven, en ligt
de tweede op sterven. Wat kan daarvan de oorzaak zijn?
is soms het water te koud? Reeds 2 à 3 weken weigeren
zij voedsel en dommelen op hun eilandje, en nu zijn ze
haast beide dood.

3. Zouden de kleine zoetwaterschildpadden ook tot
voortteelen in het aquarium te bewegen zijn?

4. Zijn bittervoorns ook zonder mosselen tot voortteling
te brengen?

Amsterdam.

J. CLADDER.

Antwoorden:

1. De secundaire geslachtskenmerken van kikvorschen
zijn de zwarte vlekken op den duim en de in- of uitwendige
geluidsblazen bij de mannetjes. (De heikikker heeft geen
van beide.) Van zoetwaterschildpadden en ringslangeu
bestaan er geen uitwendige kenmerken voor 't geslacht,
of ze zijn zeer twijfelachtig.

2. Zoetwaterschildpadden zijn inderdaad aardige aquarium-